

FOKUS-kontakten informerer

Rapport fra FOKUS-kontakt Gerd Louise Molvig og FN-kontakt Monica Faye

VÅKN OPP!

Kontaktkonferansen 2016

Den årlige kontaktkonferansen mellom myndigheter og sivilt samfunn fant sted 1. februar (2016).

I år deltok også representanter fra næringslivet.

Årets tema: Kvinners økonomiske utvikling, rettigheter og politiske deltagelse.

For å oppnå 50/50 innen 2030, må det samarbeides på alle plan.

Likestilling – langt igjen?

Styreleder tegner et dystert bilde av nåsituasjonen: vi opplever et tilbakeslag fra Beijing. Likestilling er blitt en del av grunnloven i de enkelte land, med den omsettes ikke i praksis. Kvinner og jenter misbrukes i krig og konflikt, barneekteskap florerer, sterke konservative krefter motarbeider utdanning, kvinner bestemmer ikke over egen kropp, mangler tilgang til kreditt, land og grunnleggende rettigheter. Norsk næringspolitikk må inkorporeres i alt som gjøres, slik at kvinner oppnår normative rettigheter og kan være med i praktisk politikk. Hun utfordrer Verdensbanken til å jobbe mer med likestilling og utenrikstjenesten/diplomati til å øke kompetansen på likestilling.

Statssekretær Kai-Morten Tarning fra BLD, som er medarrangør av nettverkskonferansen, bekrefter at statsråd Horne er i New York for å diskutere SDG (bærekraftsmålene). 17 hovedmål, med 169 delmål. De bygger på Tusenårsmålene og gjelder ALLE land (også Norge) og ALLE mennesker uavhengig av kjønn, farge og etnisitet. De dekker økonomiske, sosiale og miljømessige sider. Godt styresett og et stabilt næringsliv er viktig for å oppnå 50/50. Oljen har vært viktig for Norge, men kvinner i arbeid bidrar enda mer til BNP. Utdanning og likestilling er en forutsetning for utvikling. Det reduserer FGM (omskjæring), barneekteskap, antall fødsler og gir færre barn i hver familie, hvilket fører til bedre samfunn. Statssekretæren bekrefter at Norge skal doble støtten til utdanning og vil være en pådriver for bærekraftsmålene. Statsminister Solberg leder Pådrivergruppen sammen med Nigerias president. Han avslutter med å minne om at målene er universelle og at Norge også har utfordringer.

Laura Turquet er prosjektleder for rapporten fra UN Women:

«Progress of the World's Women 2015-2016. Transforming Economies, Realizing Rights.

Rapporten blir lansert på kontaktkonferansen, og hun kople inn et større perspektiv på kvinners myndiggjøring (empowerment). Den blir omtalt som en flaggskip-rapport som skal gi kvinner rettferdighet. Mange funn overrasker henne: hvor mange flere timer kvinner arbeider enn menn, både ifm betalt og ubetalt arbeid. Kvinner gjør to og en halv gang så mye ubetalt arbeid som menn (husarbeid og omsorgsarbeid). Selv om kvinner jobber utenfor hjemmet, har ikke kvinners arbeid gått nevneverdig ned. Dette skyldes antagelig mer kultur og holdninger enn politikk.

Lønnsgapet mellom kjønnene fortsetter også. Hun understreker at rapporten ser på ALLE land, derfor kan de med tyngde si at likestilling ikke er nådd noe sted. Dette er prioritert arbeid for UN Women, og de vil jobbe for likestilling ifm FNs bærekraftsmål. Dette blir en stor utfordring i land med krig og konflikt, og stor fattigdom. Hun ønsker at de private skal samarbeide med staten, og landets økonomi må ha et rettighetsperspektiv som ivaretar kvinner spesielt. De sosiale og økonomiske rettigheter er like viktige som de politiske og sivile. Hun nevner eksempler som retten til bolig og mat. Det krever nye måter å tenke på og store endringer. Verden har et uutnyttet potensial i kvinners ressurser og humanitære kapital, men det betinger samarbeid både på makro og mikro nivå - fra FN/bærekraftsmålene via

regjeringer til privat sektor, fagorganiserte og frivillige organisasjoner - og det haster med tanke på 50/50 før 2030!

Konferansens tema blir belyst gjennom tre forskjellige panel med tre forskjellige vinklinger:

1. Næringslivet som utviklingsaktør. Hvordan inkludere likestillingsperspektiv og kvinners rettigheter?
2. Kvinner og økonomisk utvikling – for vekst eller like rettigheter?
3. Blir vi mer likestilt? Kvinners politiske deltagelse og kvotering i politikken

I panelet er det en blanding av kvinner og menn, samt representanter for NHO, Finans Norge, Norfund, UD, forskere og stortingsrepresentanter. Har Verdensbanken rett når de formidler at det er «smart economics» å investere i kvinner? Kvinners representasjon i nasjonalforsamlinger er fordoblet de siste 20 årene, men kun en av fem er kvinner. Er kvotering løsningen? Hvert panel har dyktige moderatører, som skaper dynamikk og oppsummerer hver sekvens. Målet er at hver debatt skulle ende opp med konkrete anbefalinger.

Selv forskere er ikke alltid enige, og det meste munner ut i forskjellig samfunns- og verdisyn. Dog er de enige om at Norge er rikt, men langt fra det mest likestilte land, selv om vi står på skuldrene til sterke formødre. Ellers fremkommer følgende punkter (i uprioritert rekkefølge):

- Likestilling er bra for landets økonomi. Det finnes dyktige kvinner over hele verden. Viktig å ta hele befolkningen i bruk
- Man skal gjøre jobben hjemme, ta med gode erfaringer ut, men ikke belære
- Man skal ta hensyn til lokal kultur for å få til endring – de vet hva som virker/ikke virker
- NHO har et interessant prosjekt «Female Future», som er solgt til mange utviklingsland (bl.a. Uganda, Kenya og Tanzania). Viktig å få kvinner representert på alle nivåer i næringslivet, gjøre dem til rollemodeller og bryte med stereotyper.
- Man trenger en egen Likestillingsstrategi
- Viktig å bidra til utdanning for jenter
- Smart å investere i kvinner – de bruker 90% til familien, menn kun 30-40%
- Bestemødre er viktige
- Trenger internasjonale konvensjoner, få frem «guiding principles» basert på menneskerettigheter og verdier
- Snakke om elefanten i rommet; kultur og tradisjon. I mange land praktiseres to sett lover samtidig
- Prosjektet «Kvinner kan» er oversatt til 50 språk – iflg. Marit Nybakk (Ap)
- Stille større krav til nominasjonskomiteer. De må være bevisste på kvinneandelen, og få kvinner opp på «sikre» førsteplasser
- Politikk alene endrer ikke likestillingen. Kvinner må med i arbeidsliv og inn i lederposisjoner
- Må få menn til å forstå og bidra
- Tema på CSW60 i mars (det årlige møtet i Kvinnekommisjonen i New York) er «Women's Empowerment» og hvordan dette er knyttet opp mot bærekraftig utvikling
- Mål 5 om full likestilling er viktig for å nå resten av FNs bærekraftsmål innen 2030
- **Prosjektleder i NHO bekrefter at vi har kun 24% kvinnelige ledere i Norge – samme prosent som i deler av Afrika! Det er ikke mye å være stolt av i 2016!**